

BİLATERAL NERVUS SURALİS YOKLUĞU: OLGU SUNUMU

M.A. Çan*, M.H. Uluutku**, Z. Kurtoğlu*

Bir yenidoğan kadavrasının diseksiyonu sırasında nervus suralis'in bilateral oluşmadığı görüldü. Nervus suralis'in nöropatik hastalıkların tanısında biopsi materyali olarak kullanılması ve cerrahide sinir grefti olarak kullanılmaya en uygun sinir olması nedeniyle, bu varyasyonu yayımlamayı uygun bulduk.

Anabtar kelimeler : Biyopsi, greft, nervus suralis, varyasyon.

Bilaterally absence of the sural nerve

During dissection of a female newborn cadaver, it was seen that the sural nerve not present bilaterally. This nerve is used as biopsy material at the diagnosis of the neuropathic diseases, and is the most suitable graft material to repair peripheral nerve injuries. So we decided to report this rare variation.

Key Words: Biopsy, graft, sural nerve, variation

Sadece sensitif liflerden oluşan nervus suralis, genellikle n. cutaneus surae medialis'e bacağın arka-orta kısmında n. cutaneus surae lateralis veya n. peroneus communis'den ayrılan ramus communicans peroneus'un katılmasıyla oluşur. N. suralis v. saphena parva ile yanyana tendo calcaneus'un dış yan kenarını takip ederek aşağı doğru iner. Daha sonra malleolus lateralis'in arkasından geçerek ayak sırtının dış yan kısmına ulaştığında n. cutaneus dorsalis lateralis adını alır. N. cutaneus dorsalis lateralis öne doğru ilerler ve ayak 5. parmağının dış yan kenarına kadar olan bölgede dağılır. N. suralis'in malleolus lateralis'in arkasından geçerken verdiği rr. calcanei laterales topuk dış kısmındaki deride dağılır (7). Bu sinirin oluşum şeklinde farklılık bulunması klinik açıdan önem taşır.

Olgu sunumu:

Her iki bacakta cilt; fossa poplitea'da femurun iç ve dış kondillerini birleştiren transvers hatta, ayakta medial ve lateral kenarları topuk üzerinde birleştirecek şekilde kesildi. Bacağın arka yüzünde bu iki kesi vertikal bir insizyonla birleştirildi. Künt diseksiyonla cilt altı ve yumuşak dokular uzaklaştırılarak bölgedeki sinirlerin seyri izlendi. Kutanoz sinirlerin sıra dışı yerleşimi her iki tarafta benzerlik gösteriyordu.

Vakamızda, her iki bacakta da n. suralis'in oluşumuna katılması beklenen sinirler yer almıyordu. Fossa poplitea'da n. tibialis'ten çıkması beklenen n. cutaneus surae medialis oluşmamıştı. N. peroneus communis'den m. gastrocnemiusun lateral başı üzerinde çıkan n. cutaneus surae lateralis'in medial ve lateral dalları, bacağın posterior ve üst lateral yüzünde dağılıyordu. M. peroneus longus'un altına giren n. peroneus communis burada üç dala ayrılıyordu. İlk iki dal vertikal yönde bacağın orta kısmına kadar birlikte seyrediyordu. Bu dallardan bir tanesi bu seviyede kas lifleri arasından öne geçerek n. peroneus superficialis'in seyrindeki gibi retinaculum extensorum'un biraz üzerinde yüzeyleşip, ayağın dorsalinde dağılıyordu. Diğer dal ise lateral kompartmanda m. peroneus longus'un derininde aşağı doğru devam ediyor, tendo calcaneus ile tendo musculus peroneus longus arasındaki fasciayı delip malleolus lateralis'in önce arkasından sonra altından geçerek ayak sırtının dış kısmında dağılıyordu. N. peroneus communis'den ayrılan üçüncü dal ise n. peroneus profundus'un bilinen seyrine uygun biçimde ön kompartmana geçip önce buradaki kasların sonra retinaculum extensorum'un derininde seyrederek ayak sırtına ulaşıyordu (Şekil-1). n. peroneus communis sol bacakta m. peroneus longus'un altında trifurcation şeklinde dallarına ayrılırken, sağ bacakta önce ayağın lateraline ulaşan variatif siniri veriyor, sonra kısa bir mesafe içinde iki uç dalına ayrılıyordu. Sinirlerin seyrinde bundan başka bir farklılık gözlenmiyordu.

*: Araş. Gör.

** : Öğr. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Trabzon

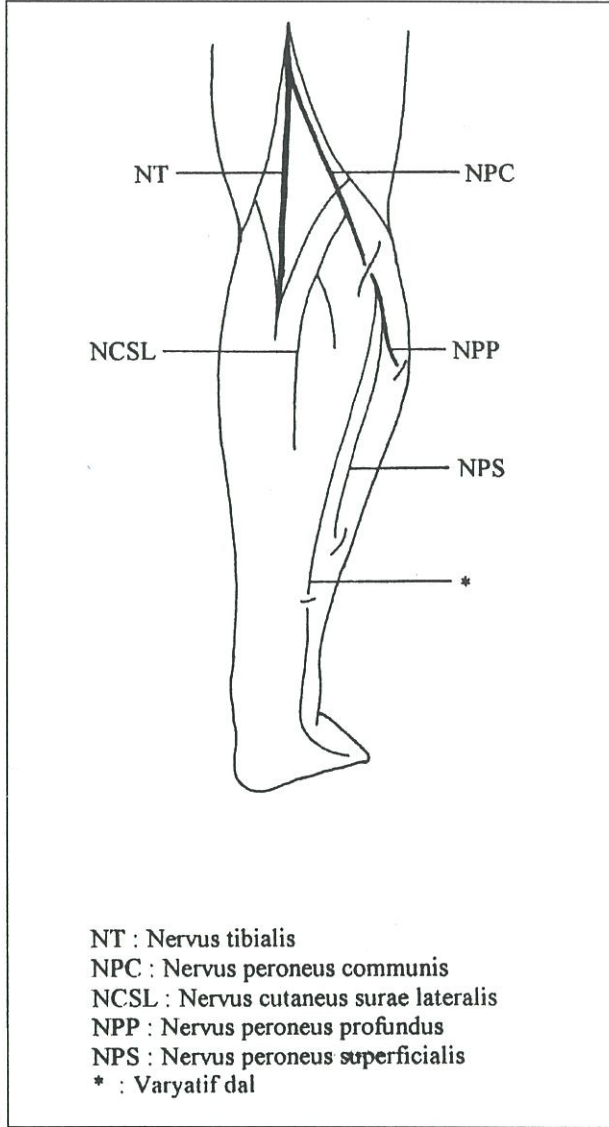
rapor edilmiştir (1,2,4,6). Huene ve Bunnell'in tanımladığı vakanın bir bacağında olgumuzdakine benzer bir tablo bulunmasına karşın, bilateral n. suralis yokluğu daha önce bildirilmemiştir (3).

Ortiguela ve ark. olgularının tümünde n. suralis'in oluştuğunu görmüşlerdir. Bunların %80'inde n. peroneus communis'den ya da bunun bir dalı olan n. cutaneus surae lateralis'den ayrılan ramus communicans peroneus'un n. cutaneus surae medialis'e katılmasıyla n. suralis'in oluştuğunu bildirmişlerdir. Arta kalan %20 olguda ise N. suralis'i sadece n. cutaneus surae medialis'in oluşturduğunu bildirilmiştir (6).

N. suralis yokluğuyla karakterize olgular nadir görülmekle birlikte klinik çalışmalarda önem taşır. Nöropatik ve nöral atrofilerde biopsi almak ya da sinir grefti olarak kullanmak amacıyla bu sinire ulaşmak için yapılacak cerrahi girişimlerde cerrah, bu sinirin bulunmama olasılığına karşı hazırlıklı olmalıdır. Diğer taraftan Huene ve Bunnell'in, bacağın distal lateral kısmındaki sinirlerin korunması için tanımladıkları cerrahi insizyon, olgumuza benzer şekilde bulunabilecek varyatif seyirli sinirler için risk oluşturur.

Kaynaklar:

- 1- De Moura W, Gilbert A. Surgical anatomy of the sural nerve. *Journal of Reconstructive Microsurgery* 1984; 1: 31-9.
- 2- Horwitz MT. Normal anatomy and variations of the peripheral nerves of the leg and foot. *Archives of Surgery*. 1938; 36: 626-36.
- 3- Huene DB, Bunnell W. Operative anatomy of nerves encountered in the lateral approach to the distal part of the fibula. *The Journal of Bone and Joint Surgery*. 1995; 77 (7): 1021-24.
- 4- Kosinski C. Tyhe course, mutual relations and distribution of the cutaneous nerves of the metozonal region of leg and foot. *Journal of Anatomy* 1926; 60: 274-97.
- 5- Moore KL (1992) *Clinically Oriented Anatomy*. Third edition, Williams&Wilkins, Baltimore, USA; 429.
- 6- Ortiguela ME, Wood MB, Cahill DR. Anatomy of the sural nerve complex. *The Journal of Hand Surgery* 1987; 12: 1119-23.
- 7- Williams PL, Warwick R, Dyson M, Bannister LH (1995) *Gray's Anatomy*, 38th edition. Churchill Livingstone, Edinburgh, p.1285.

Şekil 1

NT : Nervus tibialis
NPC : Nervus peroneus communis
NCSL : Nervus cutaneus surae lateralis
NPP : Nervus peroneus profundus
NPS : Nervus peroneus superficialis
* : Varyatif dal

Tartışma:

N. suralis'in oluşumunda farklılıkların olduğu daha önce yapılan bir çok araştırmada belirtilmiştir. N. suralis genellikle n. cutaneus surae medialis'e n. cutaneus surae lateralis'den veya n. peroneus communis'den ayrılan ramus communicans peroneus'un, bacağın orta bölümünde katılmasıyla oluşur. Bununla birlikte n. suralis'i sadece n. cutaneus surae medialis'in oluşturduğunu veya bu sinirin yapısına n. cutaneus femoris posterior'dan da liflerin katıldığı olgular